

MILJØVEJLEDNING FOR KABLER OG LEDNINGER

SMÅINDKØB

Vælg kabler, der er tilstrækkeligt tykke

Hvis kablet skal bruges ofte, bør det have et stort ledertværsnit. Så undgår man, at en forholdsvis stor del af den forbrugte energi bliver omsat til varme i kablet og dermed går tabt.

Vælg kabler, hvis kappe- og isolationsmateriale er fri for bromerede flammehæmmere, antimon og klorparaffiner

Bromforbindelser og antimontrioxid, som anvendes til flammehæmning af kabler, er sundhedsskadelige og muligvis kræftfremkaldende. I udenlandsk producerede kabler kan der desuden være anvendt klorparaffiner til flammehæmning eller blødgøring af plasten. Klorparaffiner er meget giftige over for vandlevende organismer og kan forårsage langtidsvirkninger i vandmiljøet.

Vælg kabler, hvis kappe- og isolationsmateriale er fri for pvc

Undgå pvc til isolering og kappe. Ved forbrænding af pvc i forbindelse med affaldsbortskaffelse bliver der dannet store affaldsmængder. Ved brand i pvc-kabler dannes gasser, der er sundhedsskadelige for mennesker. Vælg i stedet kabler af PE eller Fleksibel Polyolefin (FPO).

Vælg kabler, hvis kappe- og isolationsmateriale er fri for kloropren

Undgå kloropren til isolering og kappe. (Kloropren har handelsnavnet Neopren). Kloropren anvendes især som beskyttelseskapper på bevægelige ledninger, som kan blive udsat for overfladisk oliepåvirkning, lys eller vejrlig samt på skibsinstallationskabler. Ved brand i kabler med kloropren dannes gasser, der er sundhedsskadelige for mennesker. Vælg i stedet kabler af PE eller Fleksibel Polyolefin (FPO).

STORINDKØB

Hvis du skal købe stort ind og måske gennemføre et udbud, kan du stille ekstra krav til miljøvenligheden af produkterne. Herunder er en liste med spørgsmål, som du kan bede leverandøren om at besvare.

FÅ OPLYSNINGER OM PRODUKTET

Er færdige kabler monteret med udskiftelige stik?

Hvis man køber færdige kabler med svejste stik og lignende, kan det være svært at tilpasse kablerne til det aktuelle behov. Ofte må man afklippe stik og bortskaffe en del af kablet, og det indebærer et unødigt ressourcepild.

Hvad er energiforbruget til råvarefremstilling og produktion af en meter kabel?

Spørg om producenten har lavet opgørelser over det samlede energiforbrug til fremstilling af en meter kabel. Sammenlign tallene for forskellige produkter.

FÅ OPLYSNINGER OM MATERIALER

Er kappe- og isolationsmaterialet fri for flammehæmmere, som indeholder brom, anti-mon eller klorparaffiner?

Bromforbindelser og antimontrioxid, som anvendes til flammehæmning af kabler, er sundhedsskadelige og muligvis kræftfremkaldende. I udenlandsk producerede kabler kan der desuden være anvendt klorparaffiner til flammehæmning eller blødgøring af plasten. Klorparaffiner er meget giftige over for vandlevende organismer og kan forårsage langtidsvirkninger i vandmiljøet.

Er kappe- og isolationsmateriale fri for pvc?

Undgå pvc til isolering og kappe. Ved forbrænding af pvc i forbindelse med affaldsbortskaffelse bliver der dannet store affaldsmængder. Ved brand i pvc-kabler dannes gasser, der er sundhedsskadelige for mennesker. Vælg i stedet kabler af PE eller Fleksibel Polyolefin (FPO).

Er kappe- og isolationsmateriale fri for kloropren/neopren?

Undgå kloropren til isolering og kappe. (Kloropren har handelsnavnet Neopren). Kloropren anvendes især som beskyttelseskapper på bevægelige ledninger, som kan blive udsat for overfladisk oliepåvirkning, lys eller vejrlig samt på skibsinstillationskabler. Ved brand i kabler med kloropren dannes gasser, der er sundhedsskadelige for mennesker. Vælg i stedet kabler af PE eller Fleksibel Polyolefin (FPO).

Er kappe- og isolationsmateriale fri for tungmetaller?

Tungmetallerne bly og cadmium er ikke længere tilladt i kabelisolering, men undersøg, om det er overholdt for kabler, der er produceret uden for EU.

Er der anvendt samme type plast til isolering og kapper?

Vælg kabler, hvor der er anvendt samme type plast til både isolering og kapper. Herved øger man mulighederne for at genanvende materialerne.

Er metallederen ufortinnet?

Hvis lederen består af kobber, bør man sørge for, at den ikke er fortinnet, da det bl.a. gør det vanskeligt at genanvende kobberet.

FÅ OPLYSNINGER OM PRODUCENTEN

Tager producenten brugte kabler retur til dokumenteret miljømæssig korrekt bortskaffelse?

Vælg producenter, der tager deres brugte kabler retur og bortskaffer dem på miljøgodkendte anlæg, der sikrer størst mulig genanvendelse af materialerne. Undgå, at kablerne eksporteres til Fjernøsten eller lign., da der er fare for, at kablerne ikke genanvendes miljømæssigt forsvarligt.

Har producenten indført certificeret miljøledelse?

Hvis producenten har indført certificeret miljøledelse (ISO 14001 eller EMAS), kan man forvente, at der bliver arbejdet seriøst med at nedbringe miljøbelastningen fra produktionen.

Er arbejdsmiljøet inddraget i producentens eventuelle miljøledelsessystem?

ISO 14001 og EMAS omfatter ikke arbejdsmiljø, men virksomheden kan vælge at inddrage det i systemerne.

FÅ OPLYSNINGER OM PROJEKTERING

Er der ved projektering taget hensyn til kablets lederdimension og energitab samt plastmaterialets varmebestandighed?

For kabler, der er i drift en stor del af tiden, kan det være god miljømæssig prioritering at begrænse energitabet ved at vælge kraftige lederdimensioner. Plastmaterialet skal kunne tåle kablets driftstemperatur.

Er der ved projektering taget højde for, at kablerne er lette at demontere?

Stil krav om, at kabler monteres, så de er lette at demontere. Så er der langt større chancer for, at materialerne siden hen genanvendes.